

přímý zásah do vlastnického práva žalobkynina, k němuž žalovaná žádného titulu neměla. Že železniční trať leží níže než potrubí, bylo ovšem příčinou poškození, ale to nejde na vrub žalující strany, jak již bylo také dovedeno v cit. rozhodnutí n. s.

Čís. 13514.

Novela o právu manželském (zákon ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n.).

Manželská nevěra, pokud nevyvrcholila cizoložstvím, může spadat pod pojem těžkého ubližování podle § 13 písm. e) zák.

V řízení rozlukovém podle § 17 zák. lze přihlédnouti k doznání skutkových okolností ve sporu rozvodovém.

(Rozh. ze dne 9. května 1934, R I 386/34.)

Manželství stran bylo rozvedeno rozsudkem z viny obou manželů. Žádost manžela, by byla povolena rozluka manželství podle § 17 rozl. zák., soud první stolice zamítl. Rekursní soud prohlásil manželství za rozloučené z viny obou manželů. Důvody: Napadené usnesení zamítlo návrh manžela proto, že manželská nevěra, pro kterou bylo manželství stran rozsudkem krajského soudu ze dne 25. ledna 1933 rozvedeno z viny obou manželů, není důvodem pro vyslovení rozluky podle § 13 rozl. zák. Tento názor jest mylný. Manželská nevěra sice nemůže býti ztotožňována s rozlukovým důvodem cizoložství (§ 13 písm. a) rozlukového zákona), jest však, jak bylo nejvyšším soudem uznáno (viz rozhodnutí čís. 7673 sb.) totožna s rozlukovým důvodem těžkého ubližování § 13 písm. e) (»Kränkung«), předpokládaje, že se nevěra ta projevila v opětovných případech neb trvala jistou dobu. Tento předpoklad jest, jak ze spisů krajského soudu o rozvodu manželství jest patrné, na obou stranách dán. Nemůže proto návrh na vyslovení rozluky podle § 17 rozlukového zákona z toho důvodu býti zamítnut. Druhá strana však namítá dále proti návrhu, že skutkové okolnosti, doznané stranami ve sporu o rozvod, nejsou a nebyly pravdivé a byly doznány jen na základě dohody stran, zejména že se manželka nedopustila žádné manželské nevěry, a že se tedy jedná o rozsudek pro uznání, který nemůže tvořiti podklad pro povolení rozluky. Konečně namítá, že manželské soužití stran nebylo dosud vůbec přerušeno. Než žádná z těchto námitek není oprávněna. Rozsudek ve sporu o rozvod není rozsudkem na základě uznání podle § 395 c. ř. s., nýbrž obyčejným rozsudkem opírajícím se o skutkové okolnosti, jež z počátku byly žalovanou (odpůrkyní toho návrhu) v žalobní odpovědi i při ústním jednání popírány, potom však doznány, čímž se staly nespornými ve smyslu § 266 c. ř. s., právě tak, jako okolnosti, žalobci (navrhovateli) za vinu kladené a jím pak doznané. Ježto se rozsudek stal právoplatným, nemůže nyní býti zbaven mocí práva tím, že se namítá nepravdivost tehdy dobrovolně doznáných skutkových okolností. Odpůrkyně návrhu nemůže ostatně vůbec odvolati pravdivost okolností protistranou tehdy doznáných. Pokud se týče námítky, že manželské soužití nebylo přerušeno, nebo bylo zase obnoveno, bylo výsledkem stran dosvědčeno, že strany dosud sice

bydlí ve společném bytě, že se však spolu nestýkají, zejména pohlavně, a že se manželka navrhovatele se svým synem zvlášť stravuje. Jsou tedy dány veškeré předpoklady § 17 rozlukového zákona, a jest zejména do-
svědčeno, že skutečnosti ve sporu o rozvod na jevo vyšlé byly by už tehdy odůvodnily výrok o rozluce, kdyby oň bylo bývalo žalováno.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Rekursní soud vychází ze správného názoru, že manželská nevěra, pokud nevyvrcholila cizoložstvím, spadá pod pojem těžkého ubližování podle § 13 písm. e) rozlukového zákona; rekurentka tento názor v dovolacím rekursu nenapadá, vytýkajíc jen, že ve sporu rozvodovém nevyšly na jevo okolnosti její nevěru odůvodňující. To rekurentka dovozuje z toho, že v onom sporu oba manželé doznali sice navzájem veškeré skutkové okolnosti obsažené v žalobě i v žalobní odpovědi, že v žalobě sice byly tvrzeny skutkové okolnosti o stycích rekurentky s inženýrem B-em, že však okolnosti ty byly vyvráceny okolnostmi uvedenými v žalobní odpovědi rovněž doznanými. Tím rekurentka vskutku tvrdí, že okolnosti uvedené v žalobě o jejích stycích nelze mít za doznané. V tom však jí nelze přisvědčiti. Svrchu zmíněný zápis ve sporu rozvodovém nelze vykládati, jak činí rekurentka; i pro jeho výklad platí zásada, která došla výrazu v § 914 obč. zák. pro výklad smluv, že projevu vůle, tedy i prohlášení strany ve sporu, jest rozuměti tak, jak to žádá obyčej poctivého styku. Při tomto výkladu však není pochybnosti o tom, že rekurentka doznala v rozvodovém sporu bezvýhradně okolnosti, které o ní tvrdil její manžel v tehdejší žalobě, a že žalobce navzájem doznal tvrzení žalobní odpovědi doličující též jeho vinu na rozvodu, že však rekurentka upustila od svého popírání a od svých tvrzení, jimiž v žalobní odpovědi snažila se vyvrátiti tvrzení žalobní o své vině. Výklad, jaký rekurentka nyní se pokouší dáti dotyčnému protokolu, ocitá se v nerozřešitelném rozporu s výslovným doznáním všech tvrzení žalobních jako nesporných. Nemůže býti pochybnosti o tom, že se okolnosti uváděné v žalobě, nesrovnávají s povinnostmi manželskými a že jest je považovati za manželskou nevěru, a to opětovně delší dobu trvající. Okolnosti ty vyšly na jevo již ve sporu rozvodovém řečeným doznáním, jež soudu procesnímu podle ustanovení § 266 c. ř. s. ke zjištění stačilo, takže nebylo potřebí prováděti o nich důkazů. Doznání ve sporu rozvodovém nelze dodatečně odčiniti v nynějším řízení popíráním jeho správnosti. Ustanovení § 17 zákona rozlukového má právě za účel, by bylo zabráněno znovu v řízení rozlukovém přetřásati a zjišťovati okolnosti, jež již byly předmětem rozvodového sporu a v něm zjištěny, a soudu v řízení podle § 17 rozlukového zákona nepřísluší přezkoumávati, zdali byly bezzávadny formy řízení v rozvodovém sporu, ani skutkové jeho zjištění, nýbrž přezkoumati zjištění to jen na tolik, zdali by byly na jevo vyšlé okolnosti již v době rozvodového rozsudku stačily k výroku o rozluce (čís. 2275 a 5548 sb. n. s.). Nerozhodnou jest výtku rekurentky, že skutkové okolnosti uvedené jí v odpovědi na žalobu rozvodovou o stycích jejího manžela s H-ovou nezakládají rozlukový důvod podle § 13 písm. e) rozlukového zákona, neboť k vyslovení rozluky na základě roz-

vodového rozsudku stačila by zjištěná nevěra rekurentky, jež nemůže vytýkati, že rozluka byla vyslovena též z viny jejího manžela, ježto jí to není na újmu. Všeobecnou výtkou, že se soudy nižších stolic nezabývaly ostatními jejími námitkami, rekurentka dovolací rekurs řádně neprovádí, neuvádějíc určitým způsobem, které námitky to jsou. Mohlo by jíti jen o námitku, že rozsudek rozvodový jest ve skutečnosti rozsudkem pro uznání, že manželské soužití její s jejím manželem nebylo ani za sporu o rozvod manželství přerušeno a že oba v něm pokračují i po vysloveném rozvodu a že rozvodový spor byl pouhou fikcí. Že rozsudek rozvodový není rozsudkem pro uznání a že způsob, jak manželé po něm žijí v jednom bytě, není manželským společenstvím, ke kterému se vyžaduje spolužití po rozumu § 44 obč. zák., uvedl správně již rekursní soud. Shora pak už bylo uvedeno, že nelze zkoumati, zdali doznání okolností tvrzených ve sporu rozvodovém bylo správným čili nic.

Čís. 13515.

Jde o případ § 1409 obč. zák., bylo-li nedílu nabyto způsobem odvozeným.

(Rozh. ze dne 9. května 1934, Rv I 657/32.)

Žalobkyně domáhala se na žalované zaplacení za zařízení vodovodu dodané V-ovi, od něhož žalovaná převzala nedíl. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, odvolací soud žalobu zamítl.

Nejvyšší soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc odvolacímu soudu, by o ní dále jednal a znovu rozhodl.

Důvody :

Není správný názor odvolacího soudu, že žalobkyně nemůže žalobní nárok opírat o převzetí dluhu podle § 1409 obč. zák., protože žalovaná nenabyla rolnický nedíl odvozeně, nýbrž originálně, přidělem přímo od Státního pozemkového úřadu. Tento názor nesrovnává se s tím, co i odvolací soud o nabytí přidělu žalovanou ve shodě s tím, co bylo zjištěno, uvádí. Práví totiž v napadeném rozsudku, že nedíl byl původně přidělen tchánu žalované Františku V-ovi, správně byl přidělen i tchýni Františce V-ové a že od nich nedíl se svolením Státního pozemkového úřadu převzala žalovaná. Tomu-li tak, nejde u žalované o nabytí nedílu způsobem originálním, nýbrž odvozeným, a to od manželů V-ových (§ 37 zákona přidělového), při němž nevystupoval Státní pozemkový úřad jako úřad přidělující, nýbrž jen jako úřad sprostředkující a jednání mezi manželi V-ovými a žalovanou schvalující. Nabytí nedílu žalovanou bylo soukromoprávním jednáním (srovnej rozhodnutí konfliktního senátu ze dne 5. června 1931 č. j. 714/31 a ze dne 7. prosince 1931 č. j. 758/31 uveřejněné ve sb. n. s. z roku 1931 I a V dodatek, nález nejvyššího správního soudu ze dne 5. dubna 1930 čís. 3180/30, uveřejněný v »Pozemkové reformě« v roku 1931 str. 52) a žalovaná nabyla nedílu soukromoprávně, zcizením se strany manželů V-ových (§ 37 příd. zák., § 1409 obč. zák.). Důsledkem toho nelze ručení žalované podle § 1409 obč. zák.